

DUURZAAMHEIDS Gemeente Bloemendaal KRANT

BEWAAR
EXEMPLAAR

2

Denk mee over
aardgasvrij

ISOLEREN

3

4

ZES KOPLOPERS delen
hun ervaringen

7

Alles
over subsidies
en financiering

8

DUURZAAM
VERVOER

Editie 2021

Bloemendaal

Aerdenhout

Bennebroek

Overveen

Vogelenzang

Huis verduurzamen? Gebruik Natuurlijke momenten!

Het huis waar u in woont verduurzamen is niet altijd even eenvoudig. Maar u hoeft niet meteen heel grondig te werk te gaan om toch stappen te kunnen zetten. Met kleinere ingrepen en gebruikmaking van 'natuurlijke momenten', komt u ook een heel eind.

Het dak, de muren of vloer isoleren, of zonnepanelen plaatsen, dat kan eigenlijk altijd. Datzelfde geldt uiteraard voor radiatorfolie aanbrengen of lampen vervangen. De besparingen daarvan zijn groter dan u misschien denkt.

Als u nog geen gebruik hebt gemaakt van de Bespaarbon [debespaarbon.nl](https://www.debespaarbon.nl) kunt u direct voor 50 euro energiebesparende producten uitkiezen of gratis een maatwerkadvies t.w.v. 75 euro aanvragen. Maar andere energiebesparende maatregelen kunt u wellicht het best nemen op een moment dat u moet beslissen over vervanging, aankoop of reparatie.

Ketel vervangen?

Een voorbeeld van een 'natuurlijk moment' om stappen te zetten, is bijvoorbeeld de vervanging van uw cv-ketel. Onlangs meldde het NOS Journaal dat de verkoop van 'traditionele' cv-ketels in 2019 nog altijd steeg. De nieuwe generatie ketels is weliswaar zuiniger dan die van een

paar jaar geleden, maar huishoudens die een hybride variant aanschaffen (een combinatie ketel-warmtepomp), besparen tot 75 procent op hun aardgasgebruik. En dat zonder al te grote ingrepen.

Nieuwe keuken of badkamer?

Langs diezelfde denklijn is de vervanging van uw keuken een uitgelezen moment om de aanschaf van een inductiefornuis of -kookplaat te overwegen, en op zoek te gaan naar de zuinigste inbouwapparatuur. En bent u plannen aan het maken voor een nieuwe badkamer? Een mooi moment om uw aannemer te vragen of hij een douche met warmteterugwinstsysteem kan plaatsen. En misschien kunt u meteen de ramen laten voorzien van HR++ of triple glas.

Verbouwen of verhuizen?

Ook een verhuizing of een ingrijpende verbouwing (bijvoorbeeld een aan- of uitbouw) zijn natuurlijke momenten om duurzame keuzes te inventariseren. Misschien kunt u vloerverwarming en infraroodpanelen laten aanleggen in plaats van een traditioneel verwarmingssysteem? Kunt u kiezen voor hout en ander natuurlijk bouw materiaal? Of zijn die binnenmuren nu wél te plaatsen, nu u toch tijdelijk uw woonkamer niet kunt gebruiken?

Warmtescan voor 500 woningen

Rond de jaarwisseling voerde Heatpuls in opdracht van gemeente Bloemendaal bij zo'n 500 woningen in Bloemendaal een speciale warmtescan uit. Iedere warmtescan wordt geanalyseerd en verwerkt tot een adviesrapport op maat dat huiseigenaren in de bus krijgen. Naast een beeld van de warmtelekken, is hierin ook het bespaarpotentieel beschreven en een advies opgenomen om isolerende maatregelen te nemen. Voor dat laatste is samen met het Duurzaam Bouwloket en regionale isolatiebedrijven een collectieve inkoopactie voor woningisolatie opgezet (zie inkoopactie woningisolatie pagina 3). Als de aanpak van Heatpuls succesvol is, wordt bekeken of de actie ook in andere delen van gemeente Bloemendaal kan worden uitgerold.

Bloemendaal werkt aan klimaatbestendigheid wijken

Door klimaatverandering staat het grondwater steeds vaker flink hoger dan normaal in natte perioden, terwijl in drogere perioden juist een te laag grondwaterpeil dreigt. Op verschillende plekken in onze gemeente wordt gewerkt aan oplossingen.

Niemand zit te wachten op een natte kelder of optrekkend vocht door een te hoog grondwaterpeil. Door intensievere buien komt dit steeds vaker voor. Een te laag grondwaterpeil kan resulteren in andere problemen. Houten funderingspalen dreigen te worden aangetast en droge veenlagen in de ondergrond kunnen 'inklinken', met mogelijk verzakkingen tot gevolg. Samen met inwoners van Veen en Duin (Bloemendaal) is daarom een plan gemaakt voor het klimaatbestendig maken van deze wijk. Een duurzaam rioelstelsel zal er in de toekomst voor zorgen dat iedereen droge voeten heeft in natte perioden en dat er tijdens droogte juist automatisch water wordt aangevoerd.

In Meervijk (Bennebroek) wordt gekozen voor een speciaal drainage-systeem dat - naast de bestaande riolering - de natte en droge pieken opvangt. In het laatste geval wordt in perioden van droogte extra water toegelaten. In andere wijken in Bloemendaal zal de komende jaren naar soortgelijke oplossingen gekeken worden.

Kijk op [bloemendaalzetstappen.nl](https://www.bloemendaalzetstappen.nl) en zet ook een eerste stap naar een lagere energierekening en meer comfort in huis.

GEMEENTE

Drie vragen aan wethouder Henk Wijkhuizen over aardgasvrij

Henk Wijkhuizen - wethouder duurzaamheid - heeft zelf al zonnepanelen en zijn woning geïsoleerd. Maar waarom zouden andere Bloemendalers dit ook moeten doen en hoe zit het met het stoppen met aardgas?

Wat betekent 'aardgasvrij' voor mij als inwoner?

"In het kort komt het erop neer dat Bloemendalers op termijn op een meer duurzame manier hun huizen gaan verwarmen en ook niet langer op aardgas zullen koken. Een groot deel van de woningen in onze gemeente zal hiervoor de komende jaren moeten worden aangepast zodat ze minder energie gebruiken. Ik adviseer huiseigenaren om te onderzoeken wat dit voor hun woning betekent."

Wanneer gaat mijn huis van het aardgas af?

"De plannen om op termijn over te stappen van aardgas naar andere manieren van verwarming, komen te staan in de Transitievisie Warmte (TVW), waar we dit jaar samen met bewoners aan gaan werken. Hierin komen ook de mogelijke alternatieven voor aardgas te staan, zoals elektriciteit, of andere, groene gassen

die ook op termijn in beeld komen. Maar ook bijvoorbeeld goede tussenoplossingen, zoals een hybride warmtepomp, waarmee je je aardgasverbruik al flink reduceert. Zeker is dat uiterlijk in 2050 alle woningen in onze gemeente aardgasvrij moeten zijn. Dat betekent dat we nu een start moeten maken. Bloemendaal is een gemeente van ondernemers en we zien dat een aantal inwoners - soms samen met hun burens - zelf al de mogelijkheden onderzoekt om hun woning of straat aardgasvrij te maken. De weg naar aardgasvrij en het moment waarop bepaalt u dus ook zelf."

Wat kan ik als Bloemendaler nu al doen?

"We zien dat al heel veel Bloemendalers bezig zijn om hun woning te isoleren en 8 procent van de woningen heeft nu zonnepanelen. Dat zorgt direct voor flink lagere

energiekosten en maakt het ook eenvoudiger om in de toekomst over te stappen op een aardgasalternatief. We hebben [bloemendaalzetstappen.nl](https://www.bloemendaalzetstappen.nl) speciaal opgezet om u als inwoner hierbij te helpen.

Daarnaast wil ik u oproepen mee te praten over energiezuinig en aardgasvrij wonen, bijvoorbeeld via de meedenkgroep. Alleen samen kunnen we het best bepalen hoe een aardgasvrij Bloemendaal eruit komt te zien."

Denk ook mee over aardgasvrij wonen in Bloemendaal

In 2050 worden alle woningen in Nederland zonder aardgas en met een duurzaam energiesysteem verwarmd. Dat is een onderdeel van de energietransitie en in lijn met de Europese klimaatafspraken. In de Transitievisie Warmte (TVW) komt te staan wat de alternatieven voor aardgas zijn en hoe en wanneer wijken aardgasvrij(er) gemaakt kunnen worden.

Gemeente Bloemendaal wil graag weten wat uw behoeften, zorgen en ideeën zijn over dit onderwerp en onderzoekt graag samen met inwoners wat goede en haalbare aardgasvrije opties zijn. Uw inbreng gebruiken we voor het opstellen van een Transitievisie Warmte die past bij onze gemeente.

U kunt bijdragen door de vragenlijst te beantwoorden op [bloemendaalzetstappen.nl/tvw](https://www.bloemendaalzetstappen.nl/tvw) en door zich aan te melden voor de meedenkgroep. Op **15 februari** en **13 mei** worden van 19.30 tot 21.30 uur (online) bijeenkomsten georganiseerd waar u kunt aanschuiven.

Zonnepanelen aan de Zeeweg

Heeft u 'm al gezien? Onze eigen solar carport met zo'n 5.000 zonnepanelen aan het strand? Deze zonnecentrale wekt sinds najaar 2020 in Bloemendaal aan Zee

Het is een mooi voorbeeld van dubbel ruimtegebruik, het biedt bescherming tegen de zomerse hitte en elektrische auto's kunnen er worden opgeladen.

Energiecoaches gezocht

Coach Jos Kooijman ziet zijn vrijwilligerswerk bij de Energieke Burger als 'geweldig leuk en leerzaam'. Inmiddels heeft hij al meer dan zestig woningeigenaren in Vogelenzang en Bennebroek gesproken en geholpen bij het in kaart brengen van energiebesparende mogelijkheden.

Wilt u ook aan de slag als vrijwillig energiecoach? Kijk dan op [energiekeburger.nl](https://www.energiekeburger.nl) of mail naar de.energieke.burger@gmail.com. Een gratis introductie cursus van vier avonden over onderwerpen als isolatiematerialen, rekenmethoden en coaching algemeen, hoort bij de voorbereidingen.

Naar een aardgasvrij Nederland

1959

Onder Groningen wordt een enorme gasbel gevonden. Nederland besluit om massaal over te stappen op aardgas.

1963

Met de campagne 'Aardgas, warmte bij u thuis' en een enorm buizennetwerk worden huizen razendsnel aangesloten op aardgas.

1986

De eerste aardbeving die veroorzaakt wordt door aardgaswinning vindt plaats bij Assen. Er zullen er nog honderden volgen.

1997

Alle EU-lidstaten en 164 andere landen beloven in het Kyoto-protocol de uitstoot van broeikasgassen tussen 2008-2012 met acht procent te verlagen t.o.v. 1990.

2015

Het akkoord van Parijs - een onderdeel van het Klimaatverdrag - wordt gesloten. Dit is een internationaal verdrag om de opwarming van de aarde te beteugelen.

2018

De aardgaswinning zal versneld worden afgebouwd. Het Klimaatakkoord met afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan wordt gepresenteerd.

2020

Er wordt een start gemaakt met de Regionale Energie Strategie (RES). Dit is een gezamenlijke aanpak van partijen om de energietransitie te versnellen in hun regio.

2021

Alle gemeenten moeten een Transitievisie Warmte vaststellen. Hierin is een tijdspad vastgelegd wanneer wijken worden verduurzaamd en van het aardgas afgaan.

2030

Volgens de afspraken in het Klimaatakkoord moet Nederland ten opzichte van 2030 49 procent minder CO₂-uitstoot hebben gerealiseerd.

2050

De CO₂-uitstoot moet vergeleken met 1990 met 95 procent zijn afgenomen. Bijna 7 miljoen woningen en 1 miljoen andere gebouwen moeten aardgasvrij zijn.

ISOLEREN

Isoleren? Dan ook ventileren!

In veel huizen is binnen meer fijnstof aanwezig dan buiten; 1 op de 10 woningen heeft schimmel en bijna de helft tabaksrook, volgens Milieu Centraal. Nu we allemaal aan het isoleren slaan om ons energieverbruik te beperken, hebben stof, rook en andere stoffen die schadelijk zijn voor onze gezondheid minder kans om te ontsnappen. Daarom is ventilatie heel belangrijk.

Gezonde lucht in huis

Ventileren is meer dan luchten. Om te luchten zet u 's morgens uw slaapkamerraam even wijd open, of opent u het klapparaampje in de keuken wanneer u bakt. Voor een goede ventilatie is het 24 uur per dag nodig dat frisse lucht uw woning in kan stromen en schadelijke stoffen worden afgevoerd. Oude huizen hebben hiervoor vaak alleen bovenraampjes of roosters in muren of ramen. Nieuwere huizen hebben meestal een elektrisch ventilatiesysteem: zorg ervoor dat deze altijd aanstaat. En zelfs dan is het nodig om af en toe een extra raampje open te zetten.

Met de volgende tips zorgt u voor gezonde lucht in huis:

- Ventileer extra tijdens het koken, douchen en klussen.
- Verminder vocht in huis: droog de was bij voorkeur buiten, kook met de deksel op de pan en droog vloeren na het dweilen.
- Voorkom schadelijke stoffen: rook niet in huis en schilder met verf op waterbasis.
- Wanneer u bijvoorbeeld spouwmuurisolatie laat aanbrengen vraag uw installateur dan meteen om extra ventilatieroosters.
- Laat de schoorsteen van een open haard regelmatig vegen en zorg voor voldoende luchtaanvoer tijdens het stoken. Houtstoken is vanwege fijnstof ongezond voor mensen die in de buurt wonen, maar ook voor jezelf als stoker.

3 redenen om uw huis te verduurzamen

Ondanks de coronacrisis blijven de huizenprijzen stijgen. Investeren in uw huis zijn dus allesbehalve weggegooid geld, zeker gezien de huidige spaarrentes van bijna nul.

Als huizenbezitter kunt u nu gebruikmaken van verschillende aantrekkelijke overheidssubsidies als u uw woning isoleert of zonnepanelen of een warmtepomp laat installeren.

Isolatie van uw woning verhoogt uw wooncomfort en verlaagt uw maandlasten doordat u een lagere energierekening krijgt. Bovendien draagt u bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen.

Wat u moet weten over spouwmuurisolatie

Spouwmuurisolatie is voor veel mensen een van de eerste stappen naar een energiezuinige en toekomstbestendige woning. De kosten zijn relatief snel terugverdiend en uw wooncomfort verbetert merkbaar. Dit zijn de belangrijkste vragen en antwoorden.

Hoe weet ik of mijn huis geschikt is voor spouwmuurisolatie?

Een op de vier woningen in Nederland heeft buitenmuren die nog niet geïsoleerd zijn. Om spouwmuurisolatie aan te kunnen laten brengen, moet er sprake zijn van een dubbele buitenmuur met 4 tot 6 centimeter tussenruimte. Huizen van vóór 1920 hebben meestal enkele buitenmuren. Woningen die tussen 1920 en 1975 zijn gebouwd, hebben waar-

schijnlijk een niet-geïsoleerde spouwmuur. Soms is de spouw te nauw of zit er bouwpuin in de tussenruimte. Buitenmuren van huizen met bouwjaar 1975-1991 beschikken meestal al over spouwmuurisolatie, maar hiervan kunt u de isolatiewaarde nog verder verbeteren.

Wat kost spouwmuurisolatie en hoeveel bespaart ik ermee?

De kosten verschillen sterk

per type woning. Isolatie van een gemiddelde hoekwoning kost ongeveer 2.000 euro. Daarmee bespaart u zo'n 650 euro per jaar aan energiekosten (prijspeil 2020). De kosten voor spouwmuurisolatie zijn in dit geval dus in 3 jaar terugverdiend. De 'winst' van spouwmuurisolatie is daarmee te vergelijken met een rente van 11 procent op een spaarrekening. Daar komt bij dat de woning uit dit voorbeeld na isolatie jaarlijks zo'n 1.500 kilo minder CO₂ uitstoot.

Welke soorten spouwmuurisolatie zijn er?

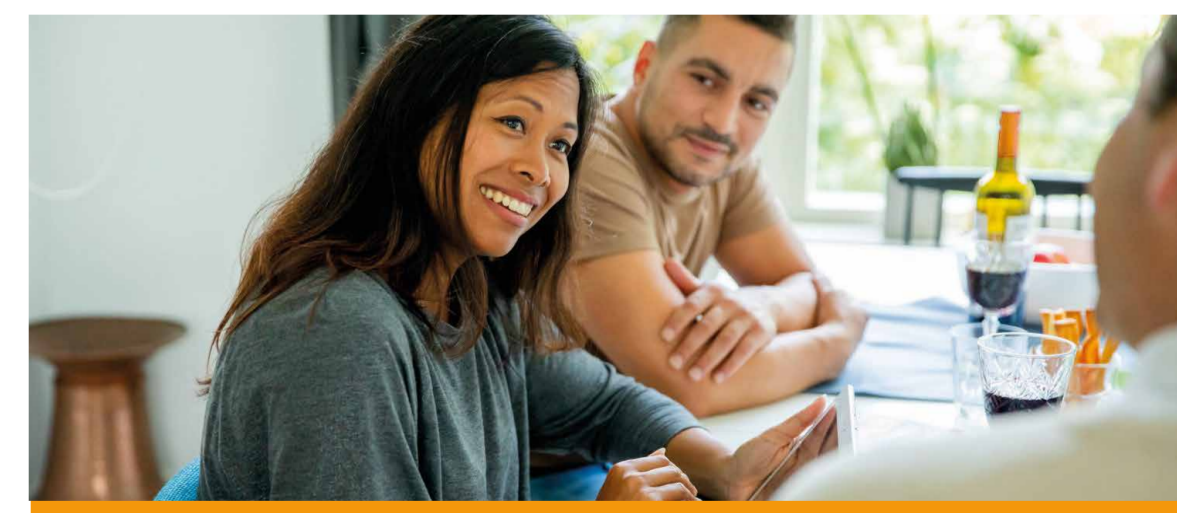
Glaswol, steenwol of EPS-parels (bolletjes van piepschuim) zijn de meest gebruikte isolatiematerialen. Minder vaak gebruikt zijn PUR-schuim, UF-schuim of gesilicioneerde perlietkorrels. Alle materialen isoleren ongeveer even goed; de isolatiewaarde is vooral afhankelijk van de breedte van de spouw. Als u uw huis energieneutraal wilt maken, dan is het nodig om spouwmuurisolatie te combineren met isolatie aan de binnen- of buitenzijde van de gevel.

Doe mee aan de inkoopactie woningisolatie en bespaar

Duurzaam Bouwloket heeft in samenwerking met regionale bedrijven een aanbod opgezet speciaal voor bewoners uit de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. De deelnemende bedrijven voldoen

aan de kwaliteitscriteria van Duurzaam Bouwloket, werken volgens vaste richtlijnen en geven garantie op het uitgevoerde werk. Vóór aanvang komt er altijd eerst een adviseur bij u thuis langs om de situatie te bekijken. Vervol-

gens krijgt u een vrijblijvende offerte. Aanmelden kan via [duurzaambouwloket.nl/inkoopactie-woningisolatie](https://www.duurzaambouwloket.nl/inkoopactie-woningisolatie).

KOPLOPERS

Benieuwd naar wat anderen al hebben gedaan om hun woning comfortabeler te maken?

Zo hebben deze zes koplopers het aangepakt... Een flink aantal inwoners van Bloemendaal heeft al concrete stappen gezet om hun huis te verbeteren. Een andere groep heeft concrete plannen of onderzoekt nog welke maatregelen het meeste effect hebben. We gingen op bezoek bij zes Bloemendalers om te ontdekken wat zij hebben gedaan om hun energierekening te verlagen en vroegen om tips.

Rolf betreft zijn burens

Wie: Rolf Heynen
Soort woning: tussenwoning
Bouwjaar: 1932

"Ik ben een echte believer in de noodzaak van de energietransitie", zegt Rolf. En hij weet waar hij het over heeft, als mede-eigenaar van twee bedrijven in de duurzame hoek. In zijn eigen huis investeerde hij dan ook eerst en vooral in isolerende maatregelen.

Rolf koos voor voorzetwanden in plaats van spouwmuurisolatie; er kwam vloerisolatie, dakisolatie, douches met warmteterugwinning en dubbel glas. Geen HR+++. Rolf: "We hebben echt naar een balans gezocht. Je kunt een huis als dit wel helemaal van het gas af krijgen, maar de meerkosten van de laatste 30 procent isolatie zijn relatief hoog." Met een lucht-lucht warmtepomp in de woonkamer, zestien zonnepanelen en twee zonnecollectoren voor de warmteboiler op het dak, heeft hij "al wel voorgesorteed op all electric."

Nu Rolf zijn eigen duurzame zaken aardig op orde heeft, is het tijd om de buurt mee te nemen, vindt hij. Via een straatapp bood hij zijn burens en de bewoners van de tegenoverliggende appartementencomplexen aan om met hen mee te denken over verduurzaming. De respons was groot. Ook het Duurzaam Bouwloket en de gemeente werden door Rolf betrokken. Met een gezamenlijke WKO-installatie, waarmee energie in de vorm van warmte of koude in de bodem opgeslagen wordt, hoopt hij over vijf jaar zo veel mogelijk burens van het gas af hebben.

bloemendaalzetstappen.nl/rolf

De lage energierekening van Jeroen

Wie: Jeroen Buis
Soort woning: tussenwoning
Bouwjaar: 1928

De eerste ingreep in zijn woning was destijds: gaskachel eruit, cv-ketel erin. "Niemand was begin jaren negentig bezig met CO₂-uitstoot", verklaart Jeroen achteraf. Pas later rekende hij van elke energiebesparende maatregel het rendement en de terugverdientijd uit.

Dubbel glas en dakisolatie leverden de eerste mooie cijfers op. Isolatie was in zes of zeven jaar terugverdiend. "Alles bij elkaar investeerden we zo'n 40.000 euro", schat hij. Vijftien jaar geleden liet hij de buitenmuren isoleren; zonnepanelen kocht hij zeven jaar geleden via een landelijke inkoopactie. "We waren in één klap onze elektriciteitsrekening kwijt. Per saldo kregen we geld terug." Jeroens advies: eerst rondom isoleren, dan zonnepanelen op je dak, daarna de cv-ketel een jaar op maximaal 50 graden zetten om te zien of je je huis warm kunt krijgen op een lagere temperatuur. "Vaak heb je daar een aanvullende warmtebron voor nodig. Bij ons werd dat vloerverwarming. Pas dan kun je een warmtepomp overwegen. Ik heb een lucht-water variant. Daar hoeft je geen put voor te slaan en je kan gewoon je oude radiatoren gebruiken.

Het resultaat mag er zijn: in 2005 verbruikten ze 2.000 kuub gas en 5.000 kWh aan elektriciteit; de energierekening was ongeveer 2.500 euro per jaar. Nu zitten ze op zo'n 100 euro per jaar.

bloemendaalzetstappen.nl/jeroen

De gasvrije woning van Gert-Jan en Janine

Wie: Gert-Jan van Casteren en Janine Bekker
Soort woning: tussenwoning
Bouwjaar: 1910

Aan de geornamenteerde gevel van de dubbele tussenwoning is niet te zien dat dit huis als eerste in Bloemendaal helemaal van het gas af is. Aanvankelijk huurden Gert-Jan en Janine de bovenste twee verdiepingen, maar toen ze de kans kregen beide panden te kopen, schakelden ze een binnenhuisarchitect in om er één geheel te maken.

"Het was niet eens onze oorspronkelijke opzet om van het gas af te gaan", vertelt Gert-Jan. "Maar door te Googelen, reviews te lezen, kritisch door te vragen, warmteverliesberekeningen te laten maken, kwamen we daar toch op uit." Nu liggen er zeventien zonnepanelen op het dak, plus twee voor de zonneboiler. De zonneboiler verwarmt het water voor de warmtepomp vóór, een vondst waar zelfs installateur Atag van onder de indruk was. In alle vloeren is vloerverwarming aangebracht en de ramen zijn voorzien van HR++ glas. In de woonkamer kan de HR-open haard voor bijverwarming zorgen.

Ook qua subsidie haalden ze alles uit de kast: ze vroegen en kregen subsidie op de zonnepanelen, op de warmtepomp, de zonneboiler en op de isolatie. Janine: "Je moet wel behoorlijk georganiseerd en gedigitaliseerd zijn om met die aanvragen uit de voeten te kunnen.

bloemendaalzetstappen.nl/gertjan

Tip: gluren bij de burens

In Bloemendaal zijn veel huizen aan dezelfde wegen, straten of lanen min of meer in dezelfde periode gebouwd. Dat heeft tot gevolg dat deze woningen bij het verduurzamen vaak dezelfde uitdagingen hebben, zelfs als ze niet identiek zijn.

Aan de slag met uw eigen huis? Informeer dan eerst eens wat uw buurtgenoten al gedaan hebben. De kans is groot dat één van hen al een stuk verder is en al weet hoe bepaalde knelpunten kunnen worden opgelost. Kunt u meteen even informeren naar met hoeveel hun energierekening is gedaald.

Kijk voor meer inspirerende voorbeelden op: bloemendaalzetstappen.nl/wat-doen-anderen
Of kijk op: duurzamehuizenroute.nl/voorbeeldwoningen

Bent u zelf een koploper? Uw ideeën zijn een inspiratiebron voor Bloemendalers die nog moeten beginnen.

Wij zijn op zoek naar huiseigenaren die zelf al veel hebben gedaan of die samen met de buurt bezig zijn om meerdere woningen toekomstbestendig en misschien wel aardgasvrij te maken. Wilt u uw verhaal delen en andere Bloemendalers inspireren? Neem dan contact met ons op door een mail te sturen naar info@bloemendaalzetstappen.nl.

Het ingepakte huis van Edward

Wie: Edward Stigter
Soort woning: vrijstaand
Bouwjaar: 1860

Tien jaar geleden betrof Edward Stigter, gedeputeerde van GroenLinks in onze provincie, een tochtige oude hoofdonderwijzerswoning. Alleen drastische maatregelen konden leiden tot het nodige wooncomfort.

Isolatie met een hoofdletter I kwam eraan te pas. "In de eerste plaats uit milieuoverwegingen", benadrukt Edward, milieukundige van huis uit. Edward nam een architect in de arm als coördinerend opdrachtgever om de woning zo energiezuinig mogelijk te maken.

Het hele huis werd van binnen van een tweede laag voorzien: de vloer en het dak zijn geïsoleerd, rondom zijn voorzetwanden geplaatst en alle ramen werden van HR++ glas voorzien. Zonnepanelen waren geen optie door de monumentale status van het pand, dus er moest nog wel een 'normale gasketel' in.

Om vochtproblemen te voorkomen werd ook een goed ventilatiesysteem aangelegd. "Dat is ook echt nodig als je je huis isoleert, anders gaat de leefkwaliteit van je woning achteruit. Je moet blijven zorgen voor voldoende luchtcirculatie." Al mikt Edward vooral op energiebesparing, je merkt het natuurlijk ook in de kosten: "Onze energierekening is de helft van die van de vorige bewoners."

bloemendaalzetstappen.nl/edward

De pragmatische aanpak van Mariska en Danny

Wie: Mariska en Danny Kapiteijn
Soort woning: twee-onder-een-kap
Bouwjaar: 1932

Er moest meer gebeuren aan het huis van Mariska en Danny dan ze bij aankoop hadden voorzien: elektra vervangen, isolatie verbeteren en toch maar een nieuwe cv-ketel in plaats van een warmtepomp.

Stap voor stap beslissen ze hoe hun droomhuis eruit gaat zien. Dat kost tijd en soms moet je snel beslissen, ondervond Mariska. "Zo'n warmtepomp snap ik bijvoorbeeld nog niet helemaal. Je hoort er ook wisselende verhalen over. Dus toen hebben we toch voor een cv-ketel gekozen." "Maar wel een slimme", vult Danny aan. "Hij reageert op de buitentemperatuur. Als het buiten warmer wordt, verlaagt hij de standaard watertemperatuur. En als we de deur uitlopen, gaat hij uit. Alles wordt ingeregeld via onze telefoons."

Ze kozen ervoor om geen spouwmuurisolatie te nemen, om risico op vocht in de muren te vermijden. Dak- en vloerisolatie kwamen er wel. In de keuken komt een inductieformuis en vloerverwarming, offertes voor zonnepanelen zijn in aanvraag, het glas-in-lood laten ze namaken in dubbel glas. Ook over de tuin wordt nagedacht. Mariska: "Ik wil wel een fietsenschuurtje met een sedumdak. En ik ga kijken wat het kost om zo'n wateropslagzak onder het terras te laten bouwen."

bloemendaalzetstappen.nl/mariska

Het hoekhuis van Rogier

Wie: Rogier Tan en Nicky Derksen
Soort woning: hoekhuis
Bouwjaar: 1925

De grote ramen in de uitbouw aan de achterzijde van het huis zijn voorzien van HR++ glas, het dak is geïsoleerd, de cv-ketel is zuinig en er liggen al jaren zonnepanelen op het dak. "Die hebben we al zo'n tien jaar geleden via een gezamenlijke inkoopactie van de gemeente geplaatst", vertelt Rogier.

Die panelen hebben inmiddels al bijna 7.000 kWh aan energie opgeleverd. Dat is heel wat, maar een quick win was het niet, vindt Rogier: "Als je snel en goedkoop wilt besparen, dan moet je radiatorfolie aanbrengen."

Het kan knap lastig zijn om keuzes te maken in het verduurzamen van je woning. Rogier ergert zich aan de verwarring die offertes kunnen veroorzaken. "Ik vraag altijd drie offertes op, maar je krijgt vaak op één en dezelfde vraag onvergelykbare antwoorden." Neem bijvoorbeeld de offertes voor het ombouwen van de groepenkast om op inductie te kunnen gaan koken. Die varieerden van 500 tot 2.300 euro. "Dan moet je daar weer achteraan gaan bellen", verzucht Rogier. "Want daar moet toch ergens een verschil in zitten, behalve in de prijs." Rogiers advies: ga met burens praten die ook stappen zetten in de verduurzaming van hun woning: welke keuzes maken zij? Meer mensen weten altijd meer dan één."

bloemendaalzetstappen.nl/rogier

In 3 stappen naar meer comfort in huis

Stap 1. Verbeter uw woning

Een woning verbeteren kan op veel manieren, maar van een nieuwe badkamer gaat de energierekening waarschijnlijk niet omlaag. Wel van (goedkope) tochtstrips, radiatorfolie of isolatie. Uw huis wordt toekomstbestendig en u draagt bij aan een beter klimaat.

Stap 2. Ga slimmer om met energie

Zelfs een goed geïsoleerde woning kan onnodig veel energie verbruiken. Bijvoorbeeld omdat door openstaande (binnen) deuren en ramen energie verloren gaat. Of omdat kamers die niet worden gebruikt onnodig worden verwarmd.

Stap 3. Wek zelf energie op

Ruimte voor eigen zonnepanelen? Doen! Of anders meedoen in een lokaal energie-alternatief. Wat een paar jaar geleden nog een groene hobby was van een selecte groep koplopers, wordt steeds eenvoudiger. Warmte en elektriciteit uit zon en wind, bodem en lucht: duurzamer wordt het niet.

Kijk voor alle mogelijkheden op bloemendaalzetstappen.nl/zelf-stappen-zetten

ENERGIE Slimme thermostaat: lagere kosten en meer comfort

Heeft u nog een thermostaat met een draaiknop? Met een slimme thermostaat bespaart u op uw stookkosten én heeft u een lekker warm huis zodra u thuiskomt.

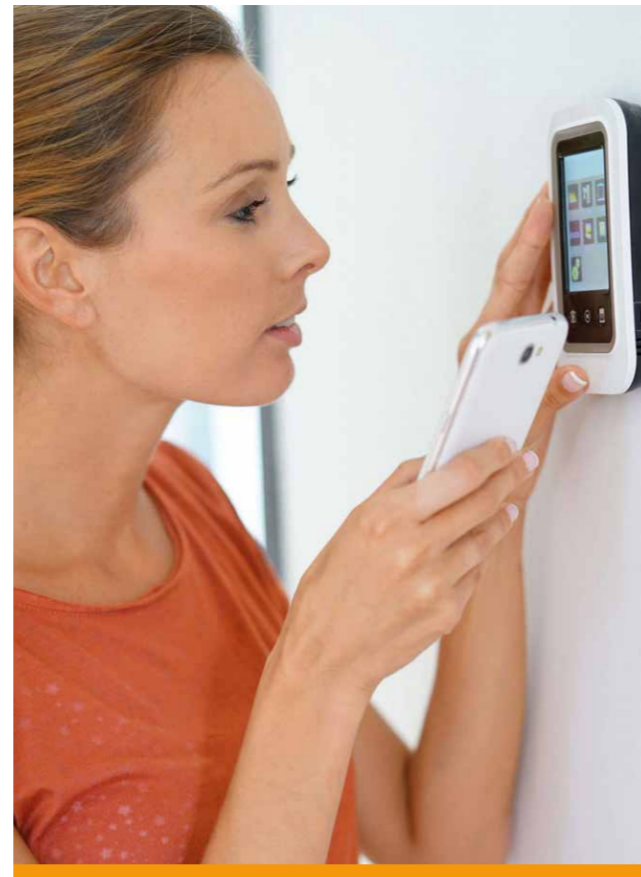
Een slimme thermostaat stemt de verwarming automatisch af op uw leefritme: het apparaat 'leert' op welke tijden u weg bent of slaapt en zet de verwarming dan laag. Dat kan handig zijn als u een vast dag- en nachtritme hebt. Meestal is er ook een app aan de thermostaat gekoppeld, zodat u de verwarming desgewenst op afstand kunt bedienen.

Een vijfde minder stookkosten

In een gemiddelde woning met bewoners die hun huis nog niet bewust zuinig verwarmen, kan een slimme thermostaat 22 procent besparen aan gas voor verwarming. Er zijn verschillende soorten slimme thermostaten, met allerlei extra 'handigheden'. Zo kunnen sommige modellen via bewegings-sensoren of uw mobiele telefoon waarnemen of u

thuis bent. Dat is vooral handig wanneer u of uw huisgenoten vaak vergeten de verwarming laag te zetten bij vertrek. Andere maken warmteregeling per kamer mogelijk: praktisch voor huishoudens waar bijvoorbeeld thuis gewerkt wordt in een ander vertrek dan de woonkamer met de centrale thermostaat.

Weer andere thermostaten geven inzicht in uw energieverbruik door de meterstanden van uw slimme meter automatisch uit te lezen. Dat maakt zuinig omgaan met energie een stuk leuker, omdat u direct ziet hoeveel energie u bespaart! Gebruik de Keuzehulp voor een slimme thermostaat op milieucentraal.nl voor advies.

Stap over op goedkope groene energie

Door afname in de vraag naar stroom zijn de energieprijzen in 2020 flink gedaald, alles bij elkaar met zo'n 25 procent. De netbeheerkosten zijn echter wel gestegen en zullen de komende jaren verder stijgen.

Loopt het contract met uw energieleverancier binnenkort af, dan kunt u misschien wel honderden euro's besparen door over te stappen op een andere aanbieder. En het is meteen een mooi moment om te kiezen voor een (nog) groenere leverancier. wisenederland.nl/groene-energievergelijker

Wat is de zonpotentie van uw dak?

Hebt u nog geen zonnepanelen en wilt u – zonder allerlei leveranciers te hoeven bellen – weten hoeveel u kunt opwekken? Vul dan uw postcode en huisnummer in op zonatlas.nl. Aan de hand van o.a. hoogtedata, weerdata, en invallende zonnestraling krijgt u een snelle berekening met het aantal zonnepanelen, de potentiële besparing en de terugverdientijd. Handmatig met panelen schuiven vanwege een (toekomstige) erker kan ook. Uw gegevens worden niet gedeeld, tenzij u een offerte wilt aanvragen.

CV-ketel eruit, warmtepomp erin?

Ook in Bloemendaal moeten alle woningen in 2050 van het gas af zijn. Dat klinkt nog ver weg, maar wie nu al investeert in duurzame alternatieven, profiteert het snelst van de besparing die dit uiteindelijk oplevert. Steeds meer huiseigenaren kiezen daarom voor een warmtepomp. Maar kun je zomaar je cv-ketel door een warmtepomp vervangen?

Het antwoord is simpel: nee. Het is van belang om eerst na te gaan wat er nodig is om uw huis geschikt te maken voor verwarming met een warmtepomp. Een warmtepomp werkt bijvoorbeeld alleen optimaal in een goed geïsoleerde woning. Natuurlijk bespaart u met goede isolatie sowieso al op uw energierekening. Maar nieuwe woningen zijn eenvoudiger (en dus goedkoper) te isoleren dan bijvoorbeeld een jaren-30-huis.

Radiatoren vervangen

Ook uw radiatoren spelen een rol. Doordat een warmtepomp, anders dan een cv-ketel, het water in de radiatoren opwarmt tot een relatief lage temperatuur (zo rond de 35 graden), zijn er vaak andere radiatoren nodig, of een vloerverwarmingssysteem. Bij lage buitentemperaturen is bijverwarmen vrijwel altijd noodzakelijk. Bij een volledig elektrische warmtepomp is er geen ketel op gas meer nodig en gebeurt dit bijverwarmen elektrisch. De isolatie-eisen liggen bij dit type

warmtepomp hoog en ook vloerverwarming is vaak een vereiste.

Kiest u voor een hybride warmtepomp, dan wordt deze aan uw cv-ketel gekoppeld. Bijverwarmen gebeurt in dat geval op gas. Dat zorgt ervoor dat de hybride warmtepomp relatief gemakkelijk is toe te passen in een bestaande woning.

Ruimte

Andere belangrijke afweging: heeft u ergens rond uw huis ruimte voor de buitenunit van de warmtepomp? Voor een juiste plaatsing is het goed om te bedenken dat de ventilator van deze unit geluid maakt – het ene type meer dan het andere. En tenslotte is het bij de keuze voor een warmtepomp die werkt met bodemwarmte nodig om te weten of er bij uw huis de mogelijkheid is om de benodigde leidingen te laten leggen. Wilt u weten of uw huis al geschikt is voor een warmtepomp? Doe de check op milieucentraal.nl/warmtepomp.

FINANCIËEL Eigen huis verbeteren? Doe het met subsidie!

Wie plannen heeft om zijn of haar woning (beter) te isoleren, kan hiervoor een flinke subsidie krijgen. We helpen u op weg.

Met ingang van januari van dit jaar is de Subsidie energiebesparing eigen huis (SEEH) vervangen door Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing voor woningeigenaren (ISDE). Als u eigenaar van een koopwoning bent en deze woning ook uw hoofdverblijf is, kunt u een bijdrage krijgen van maximaal 15.000 euro in de kosten voor energiebesparende maatregelen.

Voorwaarden

Om hiervoor in aanmerking te komen, moet u binnen een jaar 2 delen van uw huis isoleren. Denk hierbij aan dak, vloer, muren of ramen. Het is ook

toegestaan om één isolatiemaatregel te combineren met bijvoorbeeld de installatie van een zonneboiler of warmtepomp. Het is ook mogelijk om nog subsidie aan te vragen voor maatregelen die u in 2020 hebt laten uitvoeren. Dat moet dan wel binnen een jaar na uitvoering en betaling van de eerste maatregel aangevraagd worden.

Rekenen

Uitgebreide informatie over deze en andere subsidies vindt u op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (rvo.nl). Er is ook een Stappenplan en een handige rekentool te vinden waarmee u vooraf kunt kijken hoeveel subsidie u kunt verwachten. Bent u eigenaar van een appartement in een VvE? Check dan de Subsidie energiebesparing eigen huis (SEEH) voor VvE's.

Tot 18 procent hogere opbrengst zonnepanelen in 2020

In 2020 brachten zonnepanelen vergeleken met het door het KNMI gehanteerde langjarig gemiddelde van 1981 tot 2010 bijna 8 tot 18 procent meer op. Dat is meer dan de 9,5 procent in 2019, maar minder dan het recordjaar 2018 toen gemiddeld 16,8 procent meer opbrengst werd gerealiseerd.

Bespaar tot 60 euro per jaar in 1 minuut

De meeste cv-ketels staan op de fabrieksinstelling van 80°C, maar werken efficiënter wanneer ze op 60°C worden ingesteld. Dat scheelt flink wat gas en gaat niet ten koste van het comfort in huis. Ook loopt u geen risico op een koude douche. De temperatuur van uw cv-ketel verlagen gaat vrij eenvoudig en bespaart tot wel 60 euro per jaar aan gas. Op zetsmop60.nl ziet u precies hoe u dat voor uw merk en type cv-ketel kunt instellen.

BTW aanschaf zonnepanelen terugvragen

Zonnepanelen op je dak leggen is een 'no-brainer', een investering die zich altijd terugbetaalt en waar je dus eigenlijk niet over na zou hoeven denken. Aarzelt u toch nog? Misschien biedt de wetenschap dat u de btw op de aanschaf- en installatiekosten (21 procent) kunt terugvragen bij de belastingdienst, het laatste duwtje in de goede richting. De enige voorwaarden voor btw-teruggave zijn dat u deze aanvraagt binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar waarin u de panelen hebt gekocht én dat de factuur van de zonnepanelen en de energierekening op dezelfde naam staan. Via bloemendaalzetstappen.nl/btw of de QR-code hiernaast vindt u een stappenplan waarmee u dit kunt doen.

Zo verduurzaamt u met een lening

Bent u van plan uw woning te isoleren of wilt u lenen voor andere energiebesparende maatregelen? Als Bloemendaler kunt u hiervoor op de volgende vier manieren een lening afsluiten.

Hypotheek

Tal van hypotheekverstrekkers bieden huizenkopers de mogelijkheid om energiebesparende maatregelen mee te financieren, tot zo'n 106 procent van de woningwaarde. Het is ook mogelijk om een bestaande hypotheek te verhogen. En dat vertaalt zich niet alleen naar lagere energiekosten, maar ook naar lagere maandlasten. Sommige hypotheekverstrekkers geven namelijk een rentekorting als er sprake is van een energiezuinige woning.

Energiebespaarlening

Voor bestaande bouw, nieuwbouw en VvE's is het mogelijk om via het Nationaal Warmtefonds een Energiebespaarlening af te sluiten. Het maximale bedrag is 25.000 euro tenzij u het zeer energiezuinige pakket kiest (maximaal 50.000 euro) of voor 'nul op de meter' gaat (maximaal 65.000 euro). VvE's dienen minimaal acht appartementen te hebben om gebruik te kunnen maken van deze lening. Meer informatie vindt u op energiebespaarlening.nl.

Groene lening

Vrijwel alle banken bieden inmiddels groene leningen voor huiseigenaren die hun woning willen isoleren of bijvoorbeeld zonnepanelen willen plaatsen. De te lenen bedragen, rentepercentages en looptijden zijn afhankelijk van verschillende factoren.

Lening voor monumenten

In Bloemendaal staan flink wat monumenten. Het Restauratiefonds verstrekt leningen met een lage rente aan de eigenaar van een monument die het pand wil verduurzamen. De hoogte van de lening is afhankelijk van de investeringen in energiebesparende maatregelen. Het rentetarief begint bij 1 procent en de lening moet na maximaal 30 jaar volledig zijn afgelost. Meer informatie op restauratiefonds.nl.

VERVOER

Autodelen, goed idee

Nu we massaal zijn gaan thuiswerken, is het aantal auto-kilometers flink afgenomen. Ziet u uw auto tegenwoordig ook vooral van de buitenkant? Misschien is het een idee uw auto weg te doen en te kiezen voor autodelen. Dit zijn uw mogelijkheden...

Greenwheels

Greenwheels is wellicht de bekendste aanbieder van deelauto's. In Bloemendaal en Overveen zijn er elk twee opstapplaatsen, in Haarlem 42 en in Nederland in totaal ruim 1.850. U reserveert online of via een app een auto tegen een instaptarief van 0 tot 25 euro per maand, plus 225 euro borg. Greenwheels kan worden gekoppeld aan uw OV-kaart of uw NS Business Card, wat het systeem nog gebruiksvriendelijker maakt.

SnappCar

Een auto huren van, of verhuren aan uw burens kan via SnappCar. Particulieren bieden hun eigen auto via de website van SnappCar te huur aan voor bedragen tussen de 25 euro per dag voor een Kia Picanto tot zo'n 225 euro voor een Tesla Model X. Aanbieders en huurders worden goed gescreend, zodat er geen misbruik gemaakt kan worden van het onderlinge vertrouwen. In Bloemendaal worden al meer dan 450 auto's aangeboden.

iZoof

In verschillende steden wordt geëxperimenteerd met elektrisch autodelen voor, door en met bewoners. Zo lopen er in Haarlem sinds 2018 proefprojecten met iZoof, een burgerinitiatief dat projecten met elektrische deelauto's van de grond tilt. iZoof is nog niet actief in Bloemendaal maar bij voldoende interesse kun je een elektrische deelauto ook naar je eigen wijk halen.

Welke elektrische fiets past bij u?

E-bike, speedbike, speed pedelec... De keuze in elektrische fietsen is in een relatief korte tijd enorm toegenomen. Hoe maak je je keuze? We zetten een paar punten voor u op een rij.

Speedbike

De speed pedelec is de Cadillac onder de elektrische fietsen. Deze turbofiets kan tot 45 km/uur en wordt officieel gezien als een bromfiets. Dus dat betekent: helm- en verzekeringsplicht, een kentekenplaatje én een plek op de rijbaan of bromfietspaden. Een speed pedelec kost 3.000 tot 8.000 euro en is een geliefde buit voor fietsendieven, dus zorg voor een goed slot.

E-bike

Was een aantal jaren geleden een elektrische fiets vooral een stadsfiets voor senioren, met een dikke accu op de bagagedrager, tegenwoordig heb je voor elk type gebruiker én voor elk type gebruik een geschikte e-bike:

- Stads- of transportfiets: voor dagelijks gebruik. Boodschappen doen, de kinderen naar school brengen, even bij iemand langsgaan - het kan comfortabel en veilig op dit type fiets. De transportfiets is net iets zwaarder en stoerder dan de stadsfiets.
- De hybride e-bike: ideaal voor dagtochtjes en woon-werkverkeer in een drukke omgeving.
- Mountainbike met elektrische hulpmotor: sportieve fiets voor wat ruwer terrein. U gaat lachend het bos in en de berg op.
- Racefiets met elektrische hulpmotor: voor de sportieve fietser met zelf wat extra kilometers op de teller. Of voor wie hard fietsen lekker vindt, maar hard afzien minder.

Help!

De keuze is enorm en een advies op maat bij de fiets-specialist is aan te raden. Kijk ook even naar de e-bike vergelijker van de ANWB op anwb.nl/fiets om uw wensen te vertalen naar een concreet type fiets.

Auto opladen in Bloemendaal

Op dit moment staan er al tientallen publieke laadpalen voor elektrische auto's in onze gemeente. Staat er nog geen bij u in de buurt en overweegt u de aanschaf van een elektrische auto? Laat u zich daar dan niet door weerhouden!

Openbare laadpalen

De gemeente breidt het publieke netwerk uit naar aanleiding van verzoeken die kunnen worden ingediend op bloemendaal.nl (onder: Vergunningen, Overige activiteiten). Bij de laadpaal worden in de meeste gevallen twee parkeervakken gereserveerd voor het laden van elektrische voertuigen. Als er speciale omstandigheden zijn, kan er (tijdelijk) één parkeervak worden gereserveerd. Kijk op laadkaart.mrae.nl voor een overzicht van alle laadpalen in de buurt.

Een eigen laadpaal

Als u op eigen terrein de ruimte heeft, is het ook mogelijk om een eigen laadpaal of laadstation te laten plaatsen. Bijvoorbeeld op uw privéparkeerplaats of de oprit van uw woning. Groot voordeel is dat u nooit bang hoeft te zijn dat u achter het net vist omdat de openbare laadpaal bezet is. Daarnaast is tanken aan een eigen laadpaal een stuk goedkoper dan wanneer u dit bij een publieke laadpaal of tankstation doet. De kosten voor een laadpaal/laadstation bedragen - afhankelijk van de benodigde aanpassingen - tussen de 500 en 1.200 euro.

Win een exemplaar van Drawdown!

Het inspirerende boek Drawdown laat zien hoe het proces van opwarming van de aarde omgedraaid kan worden met 100 realistische en gedurfde klimaatoplossingen. We verloten 10 exemplaren van Drawdown - winkelwaarde 25 euro per stuk - onder hen die de volgende vraag goed weten te beantwoorden:

Alle huizen in Nederland zullen de komende jaren overstappen op een duurzame warmtebron. Dat betekent onder meer dat het energieverbruik fors

omlaag moet en dat onze woningen goed geïsoleerd moeten worden. Wanneer moet Nederland aardgasvrij zijn?

A. 2030 B. 2040 C. 2050 D. 2060

Mail het juiste antwoord voor 1 maart 2021 samen met uw naam, adres en telefoonnummer naar prijsvraag@bloemendaalzetstappen.nl en misschien bent u één van de winnaars!

